

YAHUDİ MİLLİYETÇİLİĞİNİN GÜÇ KULLANIMI ÜZERİNDEN İSRAİL'İN GÜVENLİK ANLAYIŞINA OLAN ETKİSİ

Zafer BALPINAR*

Özet

Bu çalışma, İsrail'in güvenlik anlayışının oluşumunda güç kullanımı üzerinden Yahudi milliyetçiliğinin konumunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu yapılırken, milliyetçiliğe dair literatürdeki genel kabuller, temel referans noktaları olarak alınmış ve bunlar güvenlik beklentileriyle örtüştürülmüştür. Aynı paralelde Yahudi milliyetçiliğine ve onunla neredeyse yakın anlama sahip siyonizme, güvenlikle ve onun iz düşümü olan güç kullanımıyla ilişkilendirilebildiği ölçüde yer verilmiştir. Yahudi toplumunu İsrail Devleti'ne dönüştüren düşünce yapısı merkezde konumlanmıştır. Kastedilen çerçevede "güç kullanımı=güvenlik" denkleminde, farklı süreçlerin birbirine bağlanmasında yararlanılmıştır. İsrail Devleti'nin güç kullanıma atfettiği önemde değişiklik gözlenmemesi, genel anlayışın revizyonist siyonizm üzerinden nitelenmesinde kullanılmıştır. Böylece Yahudi milliyetçiliğinin güvenlik üretme potansiyeli ve üretim sürecindeki temel parametreler belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yahudi Milliyetçiliği, Siyonizm, Güç Kullanımı, Güvenlik, Ötekileştirme

THE EFFECT OF JEWISH NATIONALISM ON ISRAEL'S SECURITY UNDERSTANDING THROUGH USE OF FORCE

Abstract

This study aims at determining the position of Jewish nationalism in the formation of Israel's security understanding through use of force. While doing this, the general acceptances in the literature regarding nationalism were taken as the basic reference points, and these were overlapped with security expectations. In line with this direction, Jewish nationalism and its nearly adjacent synonymous "zionism" were, to the extent that it could be connected to security and its projection which had direct link to force application, dealt with. The way of thinking, which converted Jewish community into State of Israel, was positioned in the center. In the mean frame, the equation "use of force=security" was utilized for binding the different process' together. Unchanging importance attributed by Israel to the use of force was benefited for qualifying the general understanding through the revisionist zionism. Thus, it was tried to fix the potential of Jewish nationality for producing security and the basic parameters in the production process.

Key Words: Jewish Nationalism, Zionism, the Use of Force, Security, Othering.

* Dr., Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü.
Akademik ORTA DOĞU, Cilt 7, Sayı 1, 2012

Giriş

Millet, bir örgütlenme biçimi olarak ortaya çıktıktan sonra, bireyden ve onun hayatından daha değerli bir olgu haline gelmiştir. Millet'in bu konumundan hareketle de milliyetçilik, toplu kimliği belirleyen davranışlar, tutumu yönlendiren bir algılama ve yorumlama biçimi olarak tanımlanmıştır. Bu çerçevede, Yahudi değerleri üzerine oturtulduğunda, milletleri doğal veya eski çağlardan beri var olan yapılar olarak gören "ilkçi yaklaşım" ile etnik geçmişi ve kültürü öne çıkaran "etno sembolcü" yaklaşımlar, Yahudi milliyetçiliğinin tanımlanmasında ön plana çıkmaktadır.¹

Bu yaklaşımlar ulusal kimlik, tarihi bir bölge veya yurda, müşterek mitoloji ve tarihsel hafızaya, aynı halk kültürüne, tüm üyeleri için yasal haklar ve görevlere referans vermektedir. Etnik toplum da benzer şekilde müşterek bir isme, aynı ataların mitolojisine, paylaşılmış tarihi hafızaya, müşterek kültürden kendi kültürünü ayıran bir veya daha fazla unsura ve dayanışma duygusuna göndermede bulunmaktadır.² Anılan kapsamda ulus, ortak soyla karakterini bulan ve bu ortak geçmişe subjektif olarak inanan insan grubu³ olarak kabul edilirse, ulusal kimlik de bu unsurları kullanan bir sosyal yapılanma olarak ifade edilebilir. Ulusal kimlik tanımından hareketle etnik kimlik, ferdi içinde yaşadığı toplumdaki yaygın kültür unsurlarından farklı olarak, orijinal bir kültürel sistemin yapı özelliklerini nitelik itibarıyla taşımasıyla ortaya çıkan bir kimlik türü şeklinde ortaya konabilir.⁴

Etnik kimlik tanımlamasından hareketle de etnik milliyetçilik, milletlerini zümre terimleriyle adlandıran ve doğuştan bu özelliklere sahip olmayı dışlayan bir yapı olarak şekillendirilebilir. Üzerinde durulan kapsam, genellikle ortak ırk özelliklerine dayalıdır. Bu tür milliyetçilikte dışarıdan bir kimse ne grubun kültürüne adapte olabilir, ne de gruba üye olabilir. Yahudi milliyetçiliğini açıklamaya yardımcı olan etnik milliyetçilik yaklaşımıyla, devlet milliyetçiliğinin kapsamını karşılaştırmak, Yahudi milliyetçiliğinin konumunu belirlemek bakımından yararlı olacaktır. Devlet milliyetçiliği etnik köken, milli kimlik ve kültür özelliklerine bakmaksızın vatandaşlık hukuku esas almaktadır. Temelde vatanseverliğe dayalıdır, kültürel ve etnik temeller gerektirmez.⁵

Devlet milliyetçiliğinin iz düşümü olan vatanseverlik anlayışının dışında konumlanan etnik grup, kültürel özellikleri, sosyal ilişkiler ve davranışların oluşturduğu kompleks sınırlar ve organizasyonların bir sonucu olarak uzun sürede meydana gelmektedir. Kendi kültür, adet, norm, inanç ve geleneklerine

¹ Umut Özkırımlı, *Milliyetçilik Kuramları*, İstanbul: Sarmal Yayınevi, 1999, s. 9, 12, 75, 194.

² A.D. Smith, *National Identity*, London: University of Nevada Press, 1991, s. 14, 21.

³ Karl Deutch, *Nationalism and Its Alternatives*, New York: Knof, 1969, s. 3.

⁴ A. Gonzalez, "Participation at WMEX-FM: Interventional Rhetoric of Ohio Mexican-Americans", *Western Journal of Speech Communication*, No 4, LIII, Fall 1989, s. 398-410.

⁵ J. G. Kellas, *The Politics of Nationalism and Ethnicity*, Hong Kong: MacMillan, 1991, s. 51-52.

sahiptir. Bu aynı zamanda kapsayıcı ve dışlayıcı fonksiyonları olan sosyal bir süreçtir. Grup üyeleri hem kendilerini etnik sınıflandırmanın terimleriyle kimliklendirirler hem de grubun dışındakiler tarafından bunlarla tanınırlar.⁶ Etnik grubun meydana gelmesinde en önemli faktörlerden biri, farklılık bilincidir. Bu bilinç, ırk, renk, din veya genel olarak kültür gibi değişik şekillerde var olduktan sonra, bir sosyal mesafe yaratmakta, böylece mevcut farklılıkları korumakta ve geliştirmektedir. Farklılık bilinci, gerçek bir farkın müşahedesine dayanabildiği gibi, suni olarak da üretilebilir.⁷ Üretim ve korunma süreci sosyal alanda gerçekleşmekte, topluluğa dahil olanlar oluşturulan birikimle beslenmektedir. Sürecin devamlılığı ötekileştirilen diğerleriyle sosyal sınırların korunmasına bağlıdır.⁸ Birey kendi topluluğunda yaşasa da başka bir yere göç etse de kaçınılmaz biçimde, tanımlandığı topluluğun mensubu olarak sonsuza dek onunla damgalanmış şekilde kalması sürecin doğal bir sonucudur.

Ele alınan çalışma bağlamında bu kapsam Yahudi milliyetçiliğinin çerçevesi olarak kullanılacaktır. Çerçevenin içeriğinde de aşırı dinci kesimlerin siyonizmi reddetmesini esas alan marjinal yaklaşımın dışında, İsrail Devleti'nin kurulmasını sağlayan siyasi akım esası oluşturacaktır. Bu temelde şekillenen fiili durum ve oluşturulan kurgudan Yahudi milliyetçiliğinin özelliklerinin güç kullanımıyla, sonra da güvenlik anlayışıyla ilişkilendirilmesinde faydalanılacaktır.

Yahudi Milliyetçiliğinin Altyapısı

Yahudi kimliği iki temel üzerine bina edilir. Bunlardan birincisi din diğeri ise etnik aidiyettir. Bunda "Yaratıcı'nın Tevrat'ta Yahudileri seçilmiş veya kutsal halk görmesinin" etkisi oldukça yüksektir.⁹ Bu sebeptendir ki, Yahudi dini terminolojisinde etnik ve dini aidiyet bir bütün olarak ele alınmaktadır. Böylece Yahudileri kültürel olarak ortak bir kökene bağlamaktan ziyade onları din temelinde bir etnik kökene bağlayan bir yapı ortaya çıkmaktadır.

Yahudi kimliğinin dini aidiyete ilişkin bir yapı üzerine inşa edilmesi, hem içeriğinin oluşturulmasında hem de zaman içerisinde geçirdiği veya geçirmesi muhtemel değişimlerde referans noktasının değişmeden kalmasını sağlamaktadır. Yani Yahudi kimliği zamana ve mekana göre revize edilebilir şekilde tanımlanmamıştır. Bu konumu, dini olarak temelleri oluşturan unsurlarla (seçilmiş halk, ötekileştirme, vaad edilen topraklar, başka ulusların İsrailoğulları sayesinde var olmaları) sabitlemiştir. Dünyevi bir ideolojiden

⁶ D. Jary, J. Jary, "Ethnicity", *The Harper Collins Dictionary of Sociology*, Ed. E. Ehrlich, New York: Harper Perennial, 1991, s.150.

⁷ E. Öksüz, "Körfez Savaşı Sonrasında Kuzey Irak Meselesi ve Dış Politika Girdaplarımız", *Türk Dili ve Milli Bütünlüğümüz*, Açık Oturumlar Dizisi:12, İstanbul: Aydınlar Ocağı Yayını, 1991, s. 16-18.

⁸ H. Eidheim, "When Ethnic Identity is a Social Stigma.", *Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organization of Culture Difference*, Ed. F.Barth, Boston: Brown and Company, 1969, s. 39.

⁹ *Tevrat*, Yasanın Tekrarı 7:6-13, 26:19; II. Samuel 7:23.

beslenmeye bu nedenle çok ihtiyaç duymadığından, gelişen fikir akımları karşısında dirençlidir. Kendini düşünsel şartlara göre değil, fiziki şartlara uydurması yeterli olacak bir yapıdadır. Varılan bu sonuç, Yahudilere ait bir devletin (M.Ö.'ye ait krallıklar) tarihte yer aldığı dönemlerde Yahudi ulusal kimliğinin siyasi bir hal alırken, sürgün ve diaspora dönemlerinde kültürel-dinsel bir karakter kazanmasıyla açıklanabilir.¹⁰

Bu işleyiş mantığı, ulustan yola çıkarak bir ideoloji oluşturmaktan ziyade, bir dinden yola çıkarak bir ideoloji oluşturma oradan da bir ulus ve onun milliyetçilik kriterlerinin şekillendirilmesini söz konusu etmiştir. Bu paralelde, dinden hareketle önce bir devlet oluşturma, sonra da din dışındaki birçok yönü farklı, toplama bir topluluktan aynı potada eritilmiş bir ulus oluşturma çizgisi izlenmiştir. Yahudilikten hareketle yapılan ötekileştirme, etnik unsurun güçlendirilmesini ve sürece yansıtılmasını kolaylaştırırken, Yahudi asimilasyonu ile entegrasyonunu zorlaştırmıştır. Sürecin tamamında Yahudi toplumunun en yüce nokta olduğu kabulü göze çarpmaktadır. Temellendirme en üstünlük üzerine yapılmış, Yahudiler ötekileştirilen diğerlerinden farklı ve ayrıcalıklı bir yere konmanın yanı sıra çıkarları bakımından da ötekinden ayrılmışlardır. Kurulanan yapı, Yahudi toplumunu daha güçlü ve etkin yapma eğilimi üreten aşırılığı da beraberinde getirmiştir. Açığa çıkan aşırı talepkarlığın da daha ileri ötekileştirme, düşmanlık, ırkçılık ve güç kullanımını esas alan bir anlayışı beraberinde getirmesi doğal bir sonuç olmuştur. Tüm bu kurgunun iz düşümünde siyonizm kavramı yer almaktadır.

Yahudi toplumunun dini kimliğini ideolojiye dönüştüren kavramın siyonizm¹¹ olduğu söylenebilir. Siyonizmin çerçevesi; kendilerini ortak bir geçmişten ortak bir geleceğe doğru tanımlayan ve kaderini tayin etme hakkı beklentisinde olan etnokültürel bir grubun üyelerinin kendilerini ve gelecek nesillerini fiziksel ve kültürel tahribattan koruma ideolojisi olarak çizilebilir.¹² Yahudilerin aşağılanması, zorla asimile edilmesi ve yok edilmesiyle sonuçlanan döngünün ancak Tevrat'ta vaad edilmiş topraklarda milli hakimiyet esasına dayalı bir Yahudi devletin kurulmasıyla aşılabileceği temasını işler. Amacı; dünya Yahudileri dini ve milliyetçi anlamda birleştirerek köklü sorunu bu bü-

¹⁰ David Goodbatt, *Elements of Ancient Jewish Nationalism*, New York: Cambridge University Press, 2006, s. 6.

¹¹ Bu kelimenin kökeni belirsizdir. İbranice kaya, kale, kuru bir yer ve akan su ilişkilendirildiği kelimeler arasındadır. İsim olarak ilk kez Kudüs'ün güneydoğusunda Ophel ile Tapınak Tepesinin altında kalan yer alan Jebusit kalesi (the stronghold of Zion) için kullanılmıştır. Bazen Tapınak Tepesini ifade için kullanılmış, Maccabi döneminde Tapınak Tepesi, Siyon Dağı olarak ifade edilmiştir. William Korey, "Zion", *Encyclopedia of Judaica*, Ed. Fred Skolnik, Jerusalem: Keter Publishing House Ltd., 2007, XXI, s. 538; Kelimenin coğrafi anlamı zamanla Tapınak Tepesine, Kudüs'ün tamamına ve İsrail'e kadar genişlemiştir. Isabel Herkommer, "Zionism", *The Brill Dictionary of Religion*, Leiden: Brill, 2006, s. 2005.

¹² Chaim Gans, *A Just Zionism: On The Morality of The Jewish State*, New York: Oxford University Press, 2008, s. 11.

tünlük yardımıyla kamu hukukuyla teminat altında alınmış bir Filistin’de Yahudi halkı için güvenli ve ruhani bir sığınak oluşturmaktır. Yöntemi de Yahudi işçilerin kolonizasyonu sağlamak, Yahudi halkının teşkilatsal birliğini sağlamak ve Yahudi ulusal ruhunu geliştirmektir.¹³ Filistin’e yerleşmek manevi olarak yüksek bir hayatla özdeşleştirilmiştir. Bu bağlamda Siyon’a dönüş, bir Yahudinin var oluşunu tanımlayabileceği bir argüman olarak ön plandadır.

Yapılan tespite rağmen siyonizm, tekil bir düşünce yapısı olarak görülemez. Çeşitli unsurların farklı dozlarda karışımlarından ve yaşanan dönemin gereklerinden, farklı siyonizm eğilimleri ortaya çıkmıştır. Bu kapsamın içinde siyonizm şemsiyesi kendi içinde güvenli bir yurt ihtiyacını vurgulayan Siyasi Siyonizm; Filistin’de emekçi bir Yahudi toplumu oluşturup Filistinlilerle eşitlik bağlamında yaşamayı esas alan Sosyalist Siyonizm; Filistin’e dini esaslara dayalı olarak yerleşmeyi savunan Dini Siyonizm; Filistin’de Yahudi değerlerini koruyan ve yaşatan küçük bir varlık olarak diğerlerine örnek teşkil edecek şekilde yerleşmeyi esas alan Etnik Siyonizm; Yahudi devletinin güç kullanımıyla kurulması ilkesini benimseyen Revizyonist Siyonizm yer almaktadır.¹⁴ Düşünce yelpazesine bakıldığında siyonizmin dinin yanı sıra 19. YY. milliyetçilik akımlarından da etkilendiği görülmektedir. Ancak bu akımların esas aldığı değerleri değil, kendi varlığını ve beklentilerini belirleyen ölçütleri benimsemiştir. Bu ölçütlerin başında siyon gelmektedir. Siyon’a yüklenen anlamın genişliği, onu zaman ve mekan değişiminden uzak tutarak, Yahudi beklentilerin sürekli sembolü olma noktasına taşımıştır. Bu işleyiş, geleneksel dini kimliğin, siyasal beklentileri barındıran ulusal kimliğe dönüşmesine de katkı sağlamıştır. Siyonizm bu aşamada Yahudilikten ayrılmakta, Yahudilik dini açıdan bir olgu, siyonizm ise kurgu şeklinde belirginleşmektedir. Anılan kapsamda siyonizm siyasi sonuçlar elde etmek amacıyla bir Yahudilik bilinci oluşturulması olarak nitelenebilir.

İfade edilen bu akış şeması kendi içinde muhalefeti de barındırmıştır. Siyonistlere iki gruptan tepki gelmiştir. Asimilasyoncu Yahudiler siyonizmin boş yere düşman kazanıp rahatlarını bozmaktan başka bir işe yaramayacağını savunmuşlardır. Pek çok haham da Yahudiliğin kutsal sembollerinden olan İsrail topraklarını seküler hale getireceğini ileri sürerek, siyonizmi adeta bir küfür saymışlardır. Ancak daha sonra bazı din adamları, Filistin’de kurulacak bir devletin, Mesih’i beklerken Yahudilik ruhunun ayakta kalması için iyi bir durak olacağını düşünerek siyonizme destek verince, bu düşünce sistemi hem seküler, hem dinsel unsurları etrafında toplamayı başarmıştır. Siyonizmin birleştirici olmasındaki bir diğer etkin unsur da farklılıkların göz ardı edilerek,

¹³ Ann M. Lesch, “Zionism: Attitudes and Policies”, *Encyclopedia of The Palestines*, Ed. Philip Mattar, New York: Facts on File Inc., 2005, s. 550-551; Ribhi Halloum (Abu Firas), *Palestine Through Documents*, İstanbul: Yazır Matbaacılık, 1988, s. 39.

¹⁴ Charles S. Liebman, “Jewish Ultra-Nationalism in Israel: Converging Strands”, *Survey of Jewish Affairs*, Ed. William Frenkel, London: Associated University Press, 1985, s. 41-50.

Yahudi düşüncesi etrafında toplanılması imkânını sağlayan anti semitizm olmuştur. Holokost ise birliktelik bilincini, devletleşme eylemine taşımıştır.

Siyonizmin genel çerçevesi bir çeşit yurtsuz ve halksız bir milliyetçilik olduğundan, savunucularının her ikisini de oluşturması gerekmiştir. Bu nedenle kurgulanan yapı hem ulus milliyetçiliğini hem de milliyetçiliğin ürünü olarak bir ulusu hedeflemiştir. Ortaya çıkan kompleks yapı, milliyetçiliğin doğal olarak hissedilen bir duygu durumu olmasının ötesinde nasıl hissedilmesi gerektiğini kurgulamış bir görüntü arz etmektedir. Böylece Yahudiler için milliyetçiliğin hak ve görev konumunda tanımlanması gibi bir durumla karşılaşmaktadır. Açığa çıkan bir diğer husus da; Yahudi şemsiyesi altında toplanan tüm değerlerin, kimlikler üstü olması kabulüyle milliyetçilik sürecini yönetmesidir. Sürecin böyle işlediği, siyonizmin tüm zamanları kapsayacak genel misyonunun İsrail Devleti'nin konsolidasyonu olmasından, diasporanın İsrail topraklarında bir araya getirilmesinden ve Yahudi halkı arasındaki birliğin güçlendirilmesinden anlaşılmaktadır.¹⁵ Ayrıca devletleşme sürecinin siyonizmin amacına ulaştığı anlamına gelmediği, amacın Yahudilerin İsrail'de toplanması olduğu vurgulanmaktadır.¹⁶ Vurgunun etkisinin devam ettiği sonucuna, 1950 yılında kabul edilen Göç Yasası'nın yürürlükte ve işlevsel olmasından da varılmaktadır.

Siyonizm, Yahudi milliyetçiliğinin bir vatan üzerinde yaşayan benzer ülküye sahip bireylerin bulunduğu ideoloji şeklinde ortaya çıkmasından önceki süreç olarak rol üstlenmiştir. Filistin toprağına ilişkin duygusal, kültürel ve dinsel özlem, Yahudilerin diasporada birbirleriyle olan bağlarını devam ettirmiştir. Filistin'e doğal köklerle bağlanmamakla birlikte diaspora Yahudileri atalarının topraklarına subjektif olarak bağlanarak, kimliklerini meşrulaştırdıkları ve bu meşruiyeti subjektiflikten kurtarmak için Filistin topraklarına göç ederek objektif Yahudi milliyetçiliğinin temelini oluşturdukları söylenebilir. Diğer taraftan da Filistin'e göç etmiş Yahudiler, din farklılığından dolayı Arap toplumuna asimile veya entegre olmadıklarından milliyetçilik anlayışına doğrudan katkı sağlamışlardır.¹⁷ Her iki durumda da asıl kritik edinin; Filistin toprakları için savaşabilecek bir kurgu oluşturmasındaki başarı olmuştur.

Bu kapsamda siyon ülküsünü paylaşan bireylerin varlığı, başlı başına milliyetçilik olarak konumlandırılmıştır. Yani siyon, Yahudi milliyetçiliğinin sembolü değil, eş anlamlısı olarak nitelenmiş, Yahudi kimliğini tarif etmek nerdeyse Yahudi milliyetçiliğini tanımlamak anlamına gelmiştir. Özel bir tarihi

¹⁵ Bernard Reich, *Arab-Israeli Conflict and Conciliation: A Documentary History*, Connecticut: Praeger, 1995, s. 91.

¹⁶ David Ben Gurion'un 31 Ağustos 1949'da yaptığı konuşmadan aktaran Alfred M. Lilienthal, "İsrail'e Göçü Kışkırtan Siyonist Entrikalar", *Siyonizm ve Irkçılık*, Der. Türkkaya Ataöv, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1982, s. 51-65.

¹⁷ Dina Porat, "Forging Zionist Identity Prior to 1948-Against Which Counter Identity", *Israeli and Palestinian Narratives of Conflict*, Ed. Robert I. Rotberg, Bloomington: Indiana University Press, 2006, s. 49-67.

geçmişe sahip olma kabulü, bu anlamı tamamlamak için kullanılmıştır.¹⁸ Aynı paralelde Tevrat inancına göre vaad edilmiş topraklar kabulü de ilahi bir milliyetçilik açılımı olarak görülebilir. Milliyetçilik dini-etnik kökenle o kadar iç içedir ki etnik köken, din ve milliyetçilik birlikte tanımlanan bazen birbirini yerine kullanılan anlamlar oluşturmuşlardır.¹⁹ Yapılan ilişkilendirme, İsrail Devleti ilan edildikten sonra bile İsrail milliyetçiliğinden değil Yahudi milliyetçiliğinden bahsedilmesi gerçeğiyle de doğrulanmaktadır. İsraili Yahudi ifadesi doğum yerine bir atfı olup, Yahudi milliyetçiliğinde bir değişime işaret etmemektedir. Bahse konu edilebilecek tek değişimin; İsrail topraklarındaki milliyetçiliğin bu aşamadan sonra kendi sosyal zemininden beslenmeye başlaması olduğu ifade edilebilir.

Siyonizm ile birlikte düşünüldüğünde Yahudi milliyetçiliğinin esaslarının; tarihsel Yahudi yurdu özlemi, savunulabilir sınırlar, vaad edilmiş toprakların elde edilmesi ve Tevrat'ta tanımlı sınırlara genişletilmesi, bu genişlemenin uygulamalarından biri olan yeni yerleşim yerleri açılması, Filistinlilere geri dönüş hakkı verilmemesi, kendi sınırları içinde bir Yahudi devleti, liberal ve aşırı unsurların İsrail'in güvenliği noktasında bir arada tutulması, bir algısal ve olgusal tehdidin varlığı canlı tutularak İsrail toplumunun çok çeşitli yapısının homojen milli bir çizgiye evrilmesi, demografik gerekçelerle nüfus artışının ve göçün teşvik edilmesi, kendi kaderini belirleme inisiyatifini elde tutulması olduğu ortaya konabilir. Gerek Filistin topraklarına olan çok yönlü ama ağırlıklı olarak dinsel özlem, gerekse diasporada maruz kaldıkları etkilerin duygulara oradan da resmi bir metne yansımaları olan İsrail milli marşı (HaTikvah-Umut) Yahudi milliyetçiliğinin temel taşlarını bir başka açıdan tanımlı hale getirmektedir.²⁰ Ortaya konan esaslardan yola çıkıldığında, Yahudi milliyetçiliğinin bir ulusun milliyetçiliğinden ziyade, süreklilik gösteren sadece Yahudilerden oluşan bir ulus yaratma ideolojisi olduğu, dinden bağımsız gelişen bir dünya görüşü olmadığı açıklık kazanmaktadır.

Milliyetçiliğin, Yahudi beklentilerini esas alan söylemleri de; Yahudi medeniyetinin çıkış noktası Filistin topraklarının kendilerine ait kılındığı, diğer halkların burada sadece ikamet ettiği, sınırların belirlenmesinde ötekinin varlığının bir önemi olmadığı, bu toprakların geleceğini belirleme hakkının kendilerine ait olduğu, tüm Yahudilerin toplanması mantığı geçerli kılındığı için yayılmanın kaçınılmazlık arzettiği ve beklentilerin ilahi dayanağının bulunduğu şeklinde özetlenebilir. Bu söylemlerden hareketle vatanseverliğin milliyetçilik-

¹⁸ Goodbatt, s. 116.

¹⁹ G. H. Jansen, *Zionism, Israel and Asian Nationalism*, Beirut,: The Institute For Palestine Studies Press, 1971, s. 21.

²⁰ Kalbin derinliklerinde olduğu sürece/Bir Yahudinin ruhu özlem içinde olacaktır/Ve Doğuya doğru/Siyon'a doğru bir göz bakar/Ümidimiz henüz kaybolmadı/İkibin yıllık ümit/Ülkemizde özgür bir halk olarak/Siyon Ülkesi ve Kudüs.
<http://www.mfa.gov.il/MFA/Facts+About+Israel/State/The+State.htm> E.T.21.01.2012.

ten ayrılması gerektiği vurgulanmalıdır. Yahudi milliyetçiliği ötekinin mümkün olduğunca kendi homojen yapılarından uzaklaştırılmasını amaçladığı için kendi mevcudunu sevmek ve korumanın ötesinde diğerinin varlığını elde etmeye devam etmeye odaklı olduğu süreç izlemesinden elde edilen bir sonuç konumundadır. İlerlemeye devam eden yerleşim yerleri, Kudüs'e atfedilen önem ve vaad edilmiş topraklar söyleminin aşınmaya uğramamış olması, bu görüşün ispatı olarak kullanılabilir.

Oluşturulan mantığın oradaki halkların yaşam sahası üzerinde hakimiyeti esas alması nedeniyle çatışma üretmesi doğal bir sonuçtur. Ancak bu mantığın kurgulandığı şekilde işletilmemesi de Yahudiler için milliyetçilikte aşınma olarak algılanmaya uygunluk göstermektedir. Çatışma potansiyelinin varlığının, Yahudi yaşam sahası seçilen yerde kendilerine karşı direnç gösterilmesinin ve başkaları tarafından ötekileştirilmenin milliyetçiliği güçlendiren bir etkiye sahip olduğu söylenebilir, en azından böyle bir etkiye sahip olması istendiği ileri sürülebilir.

Yahudi milliyetçiliğinin içeriği tanımlanmaya çalışılırken ne salt Kudüs'e ve toprağa olan ilahi özlemin, nede salt Filistin'de güvenli bir yurt oluşturma düşüncesinin sembolü olan siyonizmin yeterince açıklayıcı olmadığı görülmektedir. Değişen şartlara, uluslararası ortama, Yahudi toplumunun duygu durumuna ve liderlerin pragmatik yönlerine göre birçok unsurun zamana ve duruma değişen dozlarda kullanıldığına da vurgu yapılmalıdır. Bu değerlendirme ışığında Yahudi milliyetçiliği, belirtilen unsurların harmanlanması yoluyla karşı karşıya kalınan sorunların çözümü şeklinde tasvir edilebilir. Yapılan betimleme Yahudilerin güvenlik sorununa tepkisel bir çözüm arayışı olarak da ele alınabilir.

Yahudi kimliği etnik ve dini aidiyetle oluşturulmakla birlikte, tepkisel çözüm arayışının yönü siyasi olarak çizilmiştir. Bu çizgide ulusal ülküye giden yolda bir yol gösterici olmanın yanı sıra bir yaşam biçimidir. Dinamik yapısı her Yahudiyi kapsamayı öngörmektedir. Varlığı korumanın teminatı olarak algılandığından fedakarlığı da esas almaktadır. Tüm unsurlar, yok oluşun birlikte mücadeleyle aşılabacağı noktasında buluşturulmuştur. Devlet kurumları bu buluşturmayı en iyi şekilde temsil etmektedir. Sonuç olarak da Yahudi milliyetçiliği sembolik bir değer değil, süreçleri yönlendiren bir rol üstlenmektedir. Bu rolü güvenlik politikalarına modellik etme ve harekete geçiren unsur olma konumunda sürekliliğe işaret etmektedir.

İster siyonizm ister Yahudi milliyetçiliği olarak ele alınsın, oluşturulan düşünce yapısının ötekileştirmeyi esas alarak, kendini diğerlerinin üstünde konumlandırması ve onlar üzerinde egemenlik oluşturma isteği beslemesi süreç incelemesinden varılan bir sonuçtur. Bu istek, var olma mücadelesi şeklinde ortaya çıkabildiği gibi, şartlar oluşması halinde kendi varlığını genişletme formuna da dönüşebilecek bir altyapıyı bünyesinde barındırmaktadır. Yahudilerin tarihleri boyunca güç kullanımını esas alan politikalara maruz kalmaları, şiddet

araçlarına maruz kalabilirliği ve başkalarının maruz bırakılabilmesini doğallaştıran bir etkiden bahsedilebilir. Yahudi milliyetçiliğinin bu sürecin bir ürünü konumunda olduğu değerlendirilebilir. İsrail Devleti tarihinin savaş ve çatışmalarla örülü oluşunun, güç kullanımının hem milliyetçiliğin bir uygulama aracı hem de birbirini besleyen iki kaynak olmasına katkı sağladığı sonucuna ulaşılabılır.

Yahudi Milliyetçiliğinin Güç Kullanımı Anlayışını Oluşturması

Ötekinin varlığını kendisinin altında konumlandırmayı esas alan dini yaklaşım, Yahudilere karşı yürütülen şiddet davranışıyla ve onların bu durumdan kurtulmak için reaksiyonel tutumuyla birleşince, ötekinin yenilgisi üzerinden var olma anlayışı, Yahudi düşünce ortamını etkisine almıştır. Yahudi milliyetçiliği, yaşam sahasında ötekini yok farzederek, kendi kurallarını hakim kılma eğilimine sahip olduğu için öteki üzerinde hakimiyet oluşturması doğal bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır. Milliyetçiliğin kendilerine ait olmayan ve başka bir halkın yaşadığı bir toprağı elde ederek kendi geleceğini belirleme isteğı, güç kullanımının sahneye çıktığı aşamayı şekillendirmiştir. Sürecin açmaz haline gelmesine milliyetçilikle yoğun şekilde beslenen, öteki ile birlikte yaşamama isteğı de katkı sağlamıştır. Bu durumun güç kullanımına etkisi ise gitmek istemeyenin gönderilmesi safhasında devreye girmiştir. Oluşturulan anlayışta Küçük Davut'un (İsrail) Büyük Golyat'a (Ötekiler) karşı verdiği güç kullanımı üzerinden tanımlı var olma mücadelesi, Yahudi milliyetçiliğini siyasi ve dini anlamda kuvvetlendirecek şekilde kurgulamış, "çoğa karşı az" söylemi sürece hakim olmuştur.²¹ Bu tespit, İsrail Devleti'nin kuruluşu öncesinde açıkça izlenebilir bir haldedir.

İsrail Devleti'nin kurulması öncesinde iç siyasette sosyalist ve revizyonist olarak tanımlı sol ve sağ siyasi eğilimlerde, taksim tartışmaları nedeniyle sosyalizmden revizyonizme doğru bir kayma yaşanmıştır. Bu tablo dahilinde askeri araçlar kullanılarak, tüm Filistin'in ele geçirilmesi, Yahudiler dışındaki yerel halkın Filistin'den tamamen, eğer bu yapılamazsa mümkün olan en fazlasının ötelenmesi ilkesi benimsenmiştir. Böylece İsrail siyasetinin temelleri güç kullanımı üzerine yerleştirilmiştir. Arapların Yahudilere karşı olan saldırganlığına güç kullanılarak cevap verilmesi ve Yahudi Devleti'nin kurulmasının Araplar üzerine yapılacak baskıyla mümkün görülmesi, temel askeri ilkeler olarak belirginleşmiştir.²² Ortaya çıkan tablonun aşırı milliyetçi gruplar tarafından memnuniyetle karşılanması, bir yandan milliyetçilikle güç kullanımı arasında diğer yandan da güç kullanımı ile güvenlik arasındaki bağlantıyı açığa çıkarmıştır.²³ Milliyetçiliğin bu haliyle güç kullanımına rota tayin etmesi, onun revizyonist siyonizmle birlikte anılmasını mümkün kılmaktadır.

²¹ Israel Tal, *National Security*, Çev. Martin Kett, Connecticut: Praeger, 2000, s. 41.

²² Shlomo Ben-Ami, *Scars of War, Wounds of Peace: The Israeli-Arab Tragedy*, Oxford: Oxford University Press, 2006, s. 217-220, 225-226.

²³ Fred J. Khouri, *The Arab-Israeli Dilemma*, Syracuse: Syracuse University Press, 1985, s. 100,

Bu ilişkilendirmeyi doğrulayacak şekilde revizyonist görüşün lideri Ze'ev Jabotinsky, Tevrat'ta tanımlı vaad edilmiş toprakları kapsayan sınırlara karşı olacak Arapları, Filistinlileri ve İngilizleri düşman olarak tanımlamış ve onlara karşı güç kullanımını benimsemiştir. Ayrıca siyonist hareket de Filistin milliyetçiliğinin meşruiyetini kabul etmeyerek, Filistinlilerin siyonizm ile uyumlu hareket etmemesi halinde taviz vermeden güce başvurmayı esas almıştır. Bu bağlamda bir Yahudi Devleti elde edebilmenin tek yolu, düşmanlara karşı özgürlük savaşı niteliğinde yürütülecek bir gerilla savaşıyla mümkün hale gelmiştir.²⁴ Devlet kuruluşuna giden süreçte milliyetçilik, silahlı bir ideoloji konumuna yükseltilmiş ve karşı tarafın davranışını silah yoluyla değiştirmeyi amaç edinmiştir.

Bekanın çatışma yoluyla sağlanması prensibi ve 'güç kullanımı=güvenlik' denklemi yazılı olmayan bir şekilde kabul edildikten sonra, askeri yapı saldırgan karakterde düzenlenmeye başlanmıştır.²⁵ Sıfır toplamlı oyuna evrilen siyasi ortam, Araplarla anlaşmayı sadece zaman kazanmaya yönelik bir manevra haline getirmiştir.²⁶ Geline nokta, silahlı mücadelenin kaçınılmazlığı, güvenlik politikasına dönüştürülmüştür. Bu politikanın seçenezsizliği de Yahudi toplumuna kabul ettirilmiştir.²⁷ İkna faaliyetleri aşamasında Arapların "Yahudi Devleti'nin yok edilmesi" söylemi, Ben Gurion yönetimi tarafından Yahudi milliyetçiliği, birliğini ve ortak kaderini vurgulamak için etkin bir şekilde kullanılmıştır.²⁸ Milliyetçiliğin güç kullanımı ile ilişkisini arttıran bir diğer unsur da; Yahudilerin Ortadoğu kültürüne entegre edilmeme çabası olmuştur. Bu yönelim, güvenlik politikasında toplumsal ayrışma etmenini ön planda tutmuştur.²⁹

Böylece gelinen çıkmazdan ancak Yahudi askeri gücüyle kurtulabileceği söylemi, fiili güç kullanımının da esası oluşturmuştur. Bu gücün korunmasının barıştan daha önemli olması, Arapların yalnızca güç kullanımından anlayacakları tezi ve Yahudi askeri gücüyle elde edilebilecek caydırıcılığın ancak Arapları barışa zorlayabilecek bir statüyü ortaya çıkaracağı inancı, güç kullanımının milliyetçilikle kesişen noktalarını şekillendirmiştir.³⁰ Çatışmanın Arap dünyası bağlamında büyüyen kapsamı, tehdit karşısında milliyetçiliğin konsantrasyonunu arttırarak toplumsal iç dönüşü hızlandırmış, bu

137.

²⁴ Lesch, s. 550-551, 560-561; Joseph Heller, *The Birth of Israel 1945-1949: Ben Gurion and His Critics*, Gainesville: University of Florida Press, 2003, s. 131-133, 256-259.

²⁵ Ben-Ami, s. 34.

²⁶ Ofira Seliktar, *New Zionism and The Foreign Policy of Israel*, London: Croom Helm, 1986, s. 62.

²⁷ Avi Shlaim, *The Iron Wall: Israel and Arab World*, New York: W.W. Norton, 2001, s. 18, 36-39, 97.

²⁸ Ben-Ami, s. 13, 18-19, 37, 54-55, 96.

²⁹ Amos Perlmutter, *Military and Politics in Israel*, London: Frank Cass, 1969, s. 54.

³⁰ Heller, s. 114.

da reaksiyonel davranışı dolayısıyla güç kullanma talebini ve isteğini kendileri açısından meşrulaştırmıştır.³¹ Sonuçta da “milliyetçilik=güç kullanımı=güvenlik” denklemini netleşmiştir. Ortaya çıkan çatışmayı kaçınılmaz kılan tablonun aşırı milliyetçi gruplar tarafından memnuniyetle karşılanması, güç kullanımı ile güvenlik arasındaki bağlantıyı açığa çıkaran bir başka ispat konumunda olmuştur.³²

Güç kullanımının uygulamadaki yansımaları Plan Dalet temsil etmiştir. Plan aynı zamanda çatışmanın, güvenliği sağlama anlayışındaki konumunu güçlendirmiştir.³³ Böylelikle milliyetçilik sadece çatışma anlayışını değil, organize bir çatışma stratejisi de üretmiştir. Plana göre çatışmanın süreklilikle tanımlanması, toplumsal mobilizasyonun daha organize hale getirilmesini gerektirmiştir. Bu aşamada Yahudi milliyetçiliği, toplumsal mobilizasyonu zorunlu askerlik hizmeti üzerinden sağlamıştır.³⁴ Düşmanı yenmek için birliktelik, güç kullanımı ve sınırların mutlaka savunulmasından başka yolu olmadığını vurgulayan “no-choice” doktrini üzerine kurulu olan ordu, dünyanın çeşitli yerlerinden göç etmiş Yahudileri bir arada eriten bir pota işlevi görmüştür. Bu yapı, Yahudi toplumunun din ve milliyetçi esasları üzerinde kurulu milli bilincini de beslemiştir.³⁵ Böylece milliyetçi yapı “ordulaşmış bir toplum veya sivilleşmiş ordu” şeklinde nitelenebilecek bir güvenlik örgütlenmesi ortaya çıkarmıştır.³⁶ Yani her Yahudi, milliyetçilikle sınırları çizilen davanın bir askeri olarak tanımlanmış, tüm toplum silah arkadaşlığı bağlamında da bir araya getirilerek hem milliyetçi duyguların hem de güvenlik kavramının hayatın her aşamasında bulunması sağlanmıştır. Böylece savaş, tüm Yahudilerin savaşı haline de getirilmiştir. Kurgu bu şekilde yapılırken ortaya çıkan askeri anlayışın güç kullanımını sıfır toplamlı oyun mantığında ele alması kaçınılmaz olmuştur. Sonuçta ‘savaşan bir ulus’ yaratılması kolaylaşmıştır.

Bu süreçte diasporadan insan ve para kaynağının aktarılmasında da milliyetçi duygulardan faydalanılmıştır.³⁷ Sonuç olarak oluşturulan güvenlik altyapısının motivasyon yönü milliyetçilik üzerinden yürütülmüştür. Holokost duygusunu bilinçaltında güvenlik politikalarının belirleyicisi olarak kullanan

³¹ Benny Morris, *Righteous Victims: A History of The Zionist-Arab Conflict 1881-1999*, New York: Alfred A. Knopf, 1999, s. 192-193.

³² Khouri, s. 100, 137.

³³ Detay için bkz. Netanel Lorch, “Plan Dalet”, *From Haven to Conquest*, Ed. Walid Khalidi, Washington: The Institute For Palestine Studies, 1987, s.755.

³⁴ Heller, s. 90.

³⁵ Baruch Kimmerling, “The Social Construction of Israel’s National Security”, *Democratizing Societies and Their Armed Forces: Israel in Comparative Context*, Ed. Stuart A. Cohen, London: Frank Cass Publishers, 2000, s. 215-218.

³⁶ Dan Horowitz, “The IDF: A Civilianized Military in A Partially Militarized Society”, *Soldiers, Peasants and Bureaucrats*, Ed. R. Kolkowitz, A. Korbonski, London: Allen and Unwin, 1982, s. 77.

³⁷ Morris, s. 236.

Yahudi milliyetçiliği, bekanın saldırgan savunmayla sağlanabileceği noktasına sabitlenmiştir.³⁸ Şiddet çıtasının sürekli yükselmesi, milliyetçi duyguların pekişmesini ve daha fazla güç kullanımına ilişkin sonuçlar üretmesini kaçınılmaz hale getirmiştir. Böylece Yahudi milliyetçiliğinin çatışmaya zemin hazırlaması ve çatışma ortamının milliyetçiliği güçlendirmesi işteşliği ortaya çıkmıştır. Bu işleyiş, çatışmaya yönelik olacak biçimde, Yahudi ve öteki arasındaki toplumsal gerilimin, süreklilikle birlikte anılmasına katkı sağlamıştır. Deir Yasin³⁹ olayı bu sürecin bir mamulü olarak değerlendirilebilir. Bu olay, Filistinlilerin ötelenmesi sonucunu ürettiği için Filistinlilerin Yahudi toplumundan uzaklaştırılması politikasının güç kullanımı esaslı sonraki uygulamaları için de model oluşturma özelliğine sahip olmuştur. Bu modelde Yahudilerin aynı amaç etrafında toplanmasının sağlanması, düşmanın alabildiğince ötekileştirilmesi ve düşmanın ötelenmesi için çatışılması şeklinde bir içerik benimsenmiştir. Anılan esaslarla tanımlı bir güç kullanma anlayışında, Yahudi milliyetçiliğinin Yahudiler ile diğerleri arasında kapanmaz bir mesafenin olduğu ve kendilerinden başkalarının güvenilmez olduğuna vurgu yapmasının önemli yeri bulunduğu sonucuna varılabilir.

Gelinen noktada Yahudi milliyetçiliği, üstün bir güce sahip olmayı ve bu gücü kullanma tehdidiyle ötekinin davranışı üzerinde değişiklik oluşturmayı, bir güvenlik stratejisi olarak uygulamayı benimsemiştir. Sürekli caydırıcılık düzeyinin korunması için misillemelerde orantısızlığın esas alınması bu bulgunun ispatı konumundadır. Ayrıca güç kullanma anlayışının inisiyatifin karşı tarafın eline geçmesine izin vermemek üzerine kurulduğu tespiti de yapılmalıdır.

Güç kullanımıyla varlığını diğeri üzerinde üstün ve kabul edilebilir kılma, milliyetçiliğinin Yahudi yaşam sahası üzerindeki iz düşümüdür. Ülküsü önündeki engeli ortadan kaldırmayı amaçladığı için güç kullanımının birincil araç olarak konumlandırılması kolaylaşmaktadır. Konumlanan bu birincil araç ve Yahudilerin diğerlerini Yahudileştirmek gibi bir amaçları olmaması bir arada düşünüldüğünde, güç kullanımının ötekini yok etmek veya ötelemek anlamına geldiği sonucuna ulaşılmaktadır. Ötekinin Yahudi beklentilerine gösterdiği direnç de oluşturulan sürecin katalizörü olarak alınabilir.

Yahudi milliyetçiliğinin kendini her şey pahasına savunması gerektiği yaklaşımı, anti semitizmin ortadan kaldırılamayacağını kabulüyle yakından ilişkilidir.⁴⁰ Yok edilme endişesi, ulusal birliğin esası konumundadır. Düşmanların Yahudileri sürekli yok etme niyetinde olması söylemi, bütünün en temel

³⁸ David Tal, *The War in Palestine 1948: Strategy and Diplomacy*, New York: Routledge, 2004, s. 124-125.

³⁹ Deir Yasin bkz. Rosemary Sayigh, *Palestinians: From Peasents to Revolutioners*, London: Zed, 1979, s. 76.

⁴⁰ Suat Parlar, *Ortadoğu: Vaad Edilmiş Topraklar*, İstanbul: Bibliotek Yayınları, 1997, s. 301.

parçasıdır.⁴¹ Hatta bu düşünce yapısı, ötekinin Yahudilere karşı düşmanlık etmekten vazgeçmeyeceği için yok edilmesi gerektiği ilkesine kadar taşınmaktadır.⁴² Bu yaklaşım sonucunda da ulusal birliğin merkezinde iki unsurun yerleştirilmesi kaçınılmaz hale gelmektedir; Tevrat ve güvenlik. Milliyetçilik ve güç kullanımı arasındaki ilişkilendirmenin bu iki olgu üzerinden yapılmasının, Yahudilerin kendileri dışındakilere karşı şiddet araçlarına başvurulabilmesini kolaylaştırdığı söylenebilir. Bir diğer kolaylaştırıcı etki de; Yahudilerin, var olma mücadelesi bağlamında, kendilerini savunma pozisyonunda tanımlayarak, reaksiyonlarının meşru kabul edilmesi beklentisidir. Bu toplam da Yahudi milliyetçiliğinin askeri bir karakterde olmasına katkı sağlamaktadır.

İsrail Devleti'nin silahlı çatışmaya dayalı olarak kurulması ve devlet tarihinin savaşlar tarihiyle paralel yürütülmesi, Yahudi milliyetçiliğinin, Yahudi varlığını korumak adı altında ölmek ve öldürmek fikrine yakın kalmasını sağlamıştır. Bu da militarizm ve dolayısıyla güç kullanma anlayışının toplumsal yaşam düzenine dönüştürebilmesinin önünü açmıştır. Var olma veya yok olma tercihinin sürekli ön planda tutulması, kurgunun devamlılığına hizmet etmiştir. Oluşturulan devamlılık güvenlik konusunda sürpriz yaşama kaygısını canlı tutmuştur. Bu duygu durumu da güvenlik sorunu oluşmadan kaynağında çözüme eğilimini tetiklemiştir.

İsrail'in devletleşme süreci sonrasında edinimleri koruma anlayışına bakıldığında, güç kullanımının ilk kurgulandığı içeriği koruduğu, değişimin taktik seviyedeki askeri araçlarda yaşandığı görülmektedir. Değişen dünya değerlerinin milliyetçilik esaslarına nüfuz etmesine izin verilmemesi, değişim yaşanmamasının nedeni olarak ileri sürülebilir. İsrail'in barış karşılığında bile kazanımlarından taviz vermemesi, milliyetçiliğin temel değerleriyle kuşatılmış güç kullanma anlayışında da bir değişim beklenmemesi gerektiğinin ispatı konumundadır. Dini esasların değişmezliği, milliyetçiliği katılaştırmış, bu da ona bağlı konumlandırılan her unsurun içeriğini korumuştur. Yadsınamaz dini bağlılığı, bu anlamda güç kullanımı için İsrail toplumu bakımından bir iç meşruiyet de sağlamıştır. Bu etkiyle, bir tehlikenin kaynağına karşı kendini savunma hakkı olan "meşru müdafaa", Yahudi milliyetçiliğinin güç kullanmaya yönelik içeriği nedeniyle, her ihtimale karşı potansiyel tehditlere yönelik bir hak olarak algılanmıştır. Buradan hareketle, tehdidin güç kullanımıyla bertaraf edilmesi eğiliminin, öteki ile olan çatışma ihtimalinin canlı tutulmasına katkı sağladığı söylenebilir.

⁴¹ Dimi Reider, "Israeli Preschool Activity: Who Wants to Kill Us", <http://972mag.com/fear/14167/> (E.T. 20. 01.2012) Reider, 5 Mayıs 2011 tarihinde Tel-Aviv banliyösü Holon'daki bir okul öncesi çocuk eğitim merkezinden çekilmiş bir fotoğrafı aktarmaktadır. Fotoğrafta İsrail'in düşmanları Firavun, Yunanlılar, Haman, Naziler ve Araplar olarak belirtilmektedir.

⁴² Israel Tal, s. 48.

Tüm bu toplam, var olmak için yapılan mücadelede öteki, tehdit veya düşman üzerinde güç kullanma anlayışını güvenlik politikasının ikame edilemez ve eksiltilemez unsuru haline getirmektedir. Bu da Yahudi milliyetçiliğinin güç kullanımı üzerinden güvenlik temin etme anlayışını, Yahudi milliyetçiliği=güvenlik eşitliğine dönüştürmektedir.

Yahudi Milliyetçilik-İsrail'in Güvenliği Bağntısı

Yahudi milliyetçiliğinin güç kullanımıyla olan ilişkisinin, güvenlik ile olan bağntısını kurmadan önce, bu kavramdan anlaşılması gerekeni ortaya koymak, ilişkilendirmenin yönünü belirlemek açısından yararlı olacaktır. İnsanın bekası için güç kullanımına ilişkin bilgi ürettiği ve üretilen bu bilgiyle bulunduğu ortamı kontrol edip, güvenliğini sağladığı⁴³ temel alındığında, güvenliğin beklentileri barındırdığı ve buna ulaşmak için istikrarlı bir kurguya ihtiyaç duyduğu söylenebilir. Kurgu, esas aldığı içerikle şekillenerek, tanımlayan toplumun hassasiyetlerini de yansıtır. Oluşturulan algısal ve olgusal çerçeve, güvenliğin anlamlandırılmasını sağlar. Kurulan anlam düzenine, bahse konu toplumun kendisini nasıl tanımladığı da dahildir.⁴⁴ Bu kapsamda güvenliğin dinamiklerinin, ulusların kimliklerini devam ettirmek ve yaşamlarını sağlamak için maruz kaldıkları tehditleri ve bu tehditlerin bertaraf edilmesi arasındaki etkileşimden doğduğu açıklık kazanmaktadır.⁴⁵ Çizilen çerçeveden hareketle güvenliğin amaca ve beklentilere yönelik bir tanımlama olduğu, kurgusal ilişkilendirmeye, göreceliğe dayandığı dolayısıyla subjektif bir kavram olduğu ifade edilebilir.⁴⁶ Yaratılan algısal alanda var olma veya yok olma seviyesine yükseltilen tehdit, toplumun güvenlik hassasiyetinin dolayısıyla birlikteliği sağlayan milliyetçiliğin güçlenmesine de katkı sağlayacaktır. Milliyetçiliğin güçlü olması güvenliğin sağlanma sürecindeki her türlü maliyetin paylaşılmasını mümkün kılacaktır. Hatta bundan daha çok milliyetçiliğin daha iyi bir güvenlik üreteceği sonucunu çıkarmak da mümkündür. Ancak diğer taraftan da olgusal durumun ötesinde yüksek bir tehdit algısı üretebileceği öngörülebilir.

Yahudilerin yaşam sahasındaki veya bu sahayı etkileyen unsurlara yönelik tehdit-risk bağlamındaki algısal ve/veya olgusal kavrayışları, bunlardan hareketle karşı eylem üretmeleri ve her türlü edinimin korunması, güvenlik kavramının çerçevesi olarak kabul edilebilir. Bu genelleme doğrultusunda, Yahudi milliyetçiliğinin de kendisi dışındakileri ötekileştirdikten hatta düşman⁴⁷ olarak konumlandırdıktan ve kendi ülküsü karşısında engel olarak gör-

⁴³ Andrew Edgar, *Habermas: The Key Concepts*, New York: Routledge, 2006, s. 10-11.

⁴⁴ Beril Dedeoğlu, *Uluslararası Güvenlik ve Strateji*, İstanbul: Derin Yayınları, 2003, s. 23.

⁴⁵ Barry Buzan, *The European Security Order Recast*, London: Pinter Publishers, 1991, s. 3.

⁴⁶ Dedeoğlu, s. 23-24; Roger Carey, "The Contemporary Nature of Security", *Issues of International Relations*, Ed. Trevor C. Salmon, New York: Routledge, 2000, s. 51.

⁴⁷ Tevrat, diğer ulusların İsrailoğullarının düşmanı olduğunu aktarmakta, düşmanların İsrailoğullarını yok etmek için istişare içinde olduğu görüşü de ön plana çıkarılmaktadır.

dükten sonra, onlara karşı yapılacak tüm eylemleri de güvenlik olarak nitelediği çıkarımında bulunulabilir. Her türlü güvenlik sorununu ölüm kalım meselesine yükseltme kabiliyet ve içeriğine sahip Yahudi milliyetçiliğinin esasları, ortaya konan çıkarımı doğrulamaktadır. Oluşturulan kapsam, Yahudi milliyetçiliğinin güvenliğinin sistematik, sürekli ve esneklik göstermeyecek şekilde sağlanması projesi olduğuna işaret etmektedir. Bu sayede milliyetçiliğin kurallarının güvenliğinin de kuralları haline gelmesi kolaylaşmaktadır. Yapılan tespit tersten okunduğunda da, milliyetçiliğin yok edilme tehlike karşısında Yahudilerin korunması amacını çıkış noktası kabul ederken, güvenliğe ilişkin olabilecek her detayın aynı zamanda milliyetçiliğin bünyesinde yer almaya uygunluk gösterdiği ortaya çıkmaktadır. Böylece her iki kavramın birbirini beslediği açıklık kazanmakta, ancak milliyetçiliğin mi güvenliği yoksa güvenlik kaygısının mı milliyetçiliği desteklediği hususu paradoks haline gelmektedir.

İsteşliğin baskın yönü hangisi olursa olsun, güvenlikle ilgili algıları kurgulayan kavramların, Yahudiliğe ait tüm değerler yelpazesi çerçevesinde (dini, siyasi, askeri, sosyal) ötekileştirme ve düşman olduğu söylenebilir. Milliyetçilik-ötekileştirme-düşman kavramlarının birbirlerini besleme dozları, güvenliğe ilişkin duruşu ve şiddet araçlarına yönelimin boyutunu belirlemektedir. Oluşturulacak güvenlik anlayışına, milliyetçiliğin ötekini gerçek veya potansiyel düşman kabul etme yaklaşımı, tehdit sıralamasındaki konumlandırma etkisi, Yahudi yaşam sahası içindeki ötekilerle birlikte yaşamama isteği ve onların ötelenmesi talebi de dahil edilmelidir. Milliyetçilik, Yahudi toplumu için düşmanın tanımlayıcısı olarak kullanılabilirdiğinden, “mili mücadele ideolojisi” olarak da anlaşılmaya uygun hale gelmektedir.

Ötekinin potansiyel düşman olması tezi, ona karşı hazır olunması ihtiyacını da tetiklemektedir. Böylece, militarizm de denebilecek, sürekli reaksiyonel bir çizgide olmanın meşruiyeti sağlanmış olmaktadır. Reaksiyonel davranış, milliyetçiliğin çevrenmişlik duygusunu canlı tutacak şekilde konumlandırılmasıyla ve güvenliğinin yaşam sahası elde edilmesi-korunması odaklı olmasıyla da ilişkilendirilebilir. Çevrenmişlik nedeniyle öteki ile devamlı güvenlik sorunları yaşanması, milliyetçiliğin istenilen istikamete yönlendirici olmasını sağlayan bir ortam yaratmaktadır. Bunun sayesinde güç kullanımının var olma mücadelesiyle birlikte anılmasının önü açılmakta ve milliyetçiliğin güvenlikle ilişkilendirilmesi kolaylaşmaktadır. İlişkilendirmeye milliyetçiliğin desteklediği özgüven ve artan oranda içe dönüş duygusu da eklenmelidir. Ancak diğer taraftan yoğunlaşan milliyetçilik duyguları çevrenmişlik algısını da yukarıya taşıdığı için güvenlik hissi üzerinde olumsuz etki yapmaktadır. Ortaya çıkan duygu durumu, tehdit algılaması bağlamında güvenlik politikasına yansımaktadır. Sonuçta da güvenlik ihtiyacı, konjoktüre uyum sağlama değil, güvenlikle ilgili kuralları belirleme isteğini açığa çıkarmaktadır. Aşırı görüşlere

kayıldığında, bu talebin hak görme seviyesine ulaşma potansiyeline sahip olduğu ve temel dayanak noktalarının din-milliyetçilik ilişkisinden elde edildiği çıkarımına ulaşılmaktadır.

Gerek oluşan duygu durumunun gerekse milliyetçiliğin içeriğinin etkisiyle, geçmişe referansla bugünün güvenlik ihtiyaçlarını tanımlama ve karşılama yaklaşımı sürece hakimdir. Milliyetçilik ögesinin içinde din unsurunun arttırılmasının, güvenlik anlayışında olgusalıktan algısallığa yönelmeyi arttırdığının tespiti yapılabilir. Bu tespiti “Tevrat’tan başka bizim için güvenlik yoktur, onsuz ne askerler ne de İsrail ordusu bizi koruyabilir”⁴⁸ anlayışı tanımlı hale getirmekte ve dini boyutun güvenlikle ilişkisini açığa çıkarmaktadır. Algısallığın boyutu da güvenlik çıkarımlarında reel durumların tek belirleyici olmasına engel olmaktadır. Din etkisiyle Yahudi milliyetçiliğinin esnetilemez şekilde yaşatılmaya çalışılması, çatışma halini güvenliğin reel ihtiyacı değil, kurgulanan ideolojinin bir parçası yapmaktadır. Böylece duruma göre reaksiyon yerine her duruma aynı reaksiyon modeli süreklilik kazanmaktadır. Değişen sadece verilen cevabın dozu olmaktadır. Sürecin işleyiş tarzı, algısal sonuca ulaşılan kadar durulmaması, taviz verilmemesi, verilecek tavizin güvenlik açığı olarak değerlendirilmesi, ötekinin değerlerinin göz ardı edilmesi ve ötekinin kaybedeceklerinin Yahudilerin güvenliğinin bedeli olarak görülmesi sonuçlarını da üretmektedir.

Öteki genelinde Araplar özelinde İsrail’e karşı duyulan bir *a priori* düşmanlığın kabulü, tanımlanmaya çalışılan anlayışın doğal bir sonucudur. Hatta bu sonuç daha ileriye taşınarak özellikle İsrail aşırı sağı tarafından “her Arap bir teröristtir” yaklaşımı da üretilebilmektedir.⁴⁹ Böylece öteki ile diyalog, “düşmanla diyalogu savaş meydanında mümkün gören” bir duruşa dönüşmektedir.⁵⁰ Varılan noktada ortaya çıkan yapı, güvenliği karşılıklı anlaşmayla gelecek bir ortamdan ziyade, düşman yenilerek veya güç kullanımı üzerinden davranışında değişiklik oluşturma yoluyla kazanılabilecek bir ortam olarak tarif etme eğilimi sergilemektedir. Tasvir doğrultusunda ideal güvenlik ortamı da; düşmanın yok edildiği bir ortama eşitlenmektedir. Milliyetçiliğin bu yaklaşımı, eşitler arasında barışı tanımlamayı zorlaştırmakta ve düşmanın anlaşma yoluyla bertaraf edilmesini değil, güç kullanımı yoluyla barışa zorlanması sonucunu olağan hale getirmektedir. Bu da güvenliğin barıştan üstün olması anlayışının ön plana çıkarmakta ve öteki üzerinde artan baskının daha fazla güvenlik anlamına geldiği algısına olan eğilimi arttırmaktadır. Ortaya çıkan algının uygulamaya yansması ise her tehdidin mutlaka bir karşılığının olması kabulüdür. Bu

⁴⁸ Stuart A. Cohen, *Israel and Its Army*, New York: Routledge, 2008, s. 131.

⁴⁹ Geoffrey Aronson, *Israel, Palestinians and Intifada*, London: Kegan Paul International Ltd., 1990, s. 10-11; *Creating Facts: Palestinians and West Bank*, Washington D.C.: Institute for Palestine Studies, 1987, s. 289.

⁵⁰ Henry Cattan, *The Palestine Question*, New York: Croom Helm, 1988, s. 315

karşılığın seviyesinin ne olacağı sorusuna gelindiğinde, milliyetçiliğin esaslarının soruyu tek başına cevaplayacak altyapıyı barındırdığı görülmektedir.

Yahudi milliyetçiliği, herhangi bir saldırganlığa en az saldırı dozunda tercihen ise bir daha tehdit oluşturmayacak düzeyde asimetrik paralelde cevap üretmeyi amaçlayan bir anlayışa sahiptir. Tanımlanan anlayış aynı zamanda ötekinin eylemi karşısında misillemeyi, misillemenin karşısında da karşı misillemeyi gerektiren bir davranışı gerektirmektedir. Buradan hareketle Yahudi milliyetçiliğinin güvenliği sağlama anlayışının, aktif ve inisiyatif ele alan yöntemleri benimsediği çıkarımında bulunulabilir. Yapılan çıkarımın dayanak noktasını, güç kullanımı-güvenlik-milliyetçilik tamlamasının kurumsal iz düşümü olan İsrail ordusu oluşturmaktadır. Milis yapısı ve ötekileştirici karakteriyle ordu, güvenlik duygusunun milliyetçi esaslarda devam etmesine katkı sağlamaktadır. Bu çerçevede dahilinde, benimsenen yöntemin sadece yönetim elitinin tercihi değil, Yahudi toplumunun talebi olduğu üzerinde de durulmalıdır. Hükümet etme anlamında ise yönetici elitin, İsrail güvenlik politikasını, milliyetçilik anlayışlarıyla konjonktürün ve stratejik ortamla yoğrulması sonucu elde ettikleri süreç izlenmesinden çıkarılan bir sonuçtur.

Toplumsal talebin ortaya çıkarılması anlamında ise milliyetçiliğin, güvenliği sağlayacak toplumsal gerilim düzeyini ayarlama görevi gördüğü, seviyeyi eski tehdit algılarının devamlılığını koruyarak ve yenilerini ekleyerek dengelediği gözlemlenmektedir. Bunu yaparken kendi karşısında güçlü başka milliyetçilik akımlarından da yararlanmaktadır. Arap-Fars milliyetçiliği, yaşam alanı bağlamında Filistin milliyetçiliği, güvenlik kaygı düzeyinin ayarlanmasında kullanılmaktadır. Ayrıca anılan bu milliyetçilik akımlarından daha üst seviyede bir Yahudi milliyetçiliğinin olması esas alınmaktadır. İçte böyle bir strateji izlenirken, diasporanın sahip olduğu Yahudi milliyetçiliği, bir güvenlik garantisinin geniş cepheye yayılmış halini oluşturma görevi üstlenmektedir. Özellikle İsrail'in güvenliğini doğrudan etkileyebilecek, daha doğru bir ifadeyle sağlayacak Amerika gibi ülkelerdeki konumları ve milliyetçilik düzeyleri hayati öneme sahiptir.

Dış etmenler bağlamında milliyetçilik-güvenlik ilişkisine katkı sağlayan temel kavram anti semitizmdir. Milliyetçilik, anti semitizmle mücadeleyi esas alarak, güvenliği anti semitizmin olmadığı bir ortam olarak tanımlamanın önünü açmaktadır. Bu güvenliğe iki şekilde etki etmektedir. Bir kesim siyonizmi anti semitizmin ilacı olarak görürken diğer bir kesim, anti semitizmin kaldırılamayacağından hareketle milliyetçiliğin sağladığı birliktelik üzerinden mücadeleye süreklilik kazandırılması gerektiğini savunmaktadır. Yahudi karşıtlığı, ötekileştirme kavramının da canlı kalmasına yardım ederek, aslında öteki ile mesafeyi de korumaktadır. Yani İsrail, antisemitizm olmamasından değil, olmasından faydalanmaktadır. Aynı paraleldeki bir diğer husus da ötekinin İsrail aleyhindeki ifadesi ve takındığı tutumun İsrail halkı üzerinde bırakacağı ikinci holokost etkisiyle hem Yahudi milliyetçiliği hem de ulusun

savaşa hazırlığı konusunda yardımcı olacağı yaklaşımıdır.⁵¹ Bu yaklaşımlar dünyadaki Yahudilerin kendi güvenlikleri ve İsrail Devleti'nin bekası için İsrail'de toplanmaları düşüncesini de canlı tutmaktadır.

Ötekinin Yahudilere karşı ürettiği olumsuz eylemler saldırı, direniş, ayaklanma, güvenlik ihlali, terörizm, düşmanlık gibi fiillere indirgenerek, bunlara karşı gösterilen duruş, savunma adı altında meşrulaştırılmaktadır. Buna paralel olarak, Yahudi milliyetçiliğinin tanımlayıcı elementlerine yönelik öteki tarafından yapılacak bir aşındırma girişimi de güvenlik problemi olarak ele alınmaktadır. Bu yaklaşım, güvenliğin geliştirilmesi üzerinden milliyetçiliği güçlendiren bir yan etki oluşturmaktadır. Yahudilerin güvenliği söz konusu edildiğinden de ötekine karşı güç kullanımı, kabul edilebilir bir kapsam içine çekilmeye çalışılmaktadır. Güç kullanımı odaklı bir güvenlik yaklaşımına sahip olmak, öteki karşısında silahlı bulunduğu sürece kendini güvende hissedecek bir duygu durumunu esas aldığından, öteki ile evrensel değerler üzerinden mücadele sahasını daraltmaktadır. Gelinek nokta da asimetrik reaksiyonu, ölmeyi ve öldürmeyi meşruiyet sınırları içine gören eğilimi açığa çıkarmaktadır. Böylece bir yandan da öteki üzerinden Yahudi toplumu içinde güvenliği bu şekilde anlamayanların hain olarak nitelenebileceği bir düşünce yolu aralanmaktadır.

Yahudi milliyetçiliği bir devlet inşa ettikten sonra, onun için güvenlik sağlama görevini üstlenmiştir. Bu görev, vaad edilmiş topraklarla şekillenen tarihi hakların varlığı kabulünden ebedi ve mutlak güvenlik hakkına sahip olma noktasına giden bir süreci tarif etmektedir. Bu nedenle Yahudi milliyetçiliği bir duygu durumu olmayıp, inisiyatifi ele alma ve hedef ulaşmak için sürekli eylem içinde olmayı esas alan bir yapıdır. Süreklilik, güvenlik gibi dinamik bir unsur üzerinden tanımlanarak, milliyetçiliğin hem canlılığının sağlanması hem de güvenlik uygulamalar için meşruiyete sahip olunması amaçlanmaktadır. Buradan hareketle milliyetçiliğin önce kendi değerlerinden sonra da çatışmadan beslendiği ileri sürülebilir. Güvenlik politikasında 'barış için toprak' değil, 'barış için barış' prensibinin geçerliliğini koruması, güvenliği tanımlama şeklinin milliyetçiliğin çizdiği düzlemden uzaklaşmadığının ispatı olarak ele alınabilir.

Ortaya çıkan milliyetçilik-güvenlik ilişkisi tablosunda kurumsal anlamda ordunun yanı sıra eğitim sistemi de insan kaynağının bilinçli bir mücadeleye hazırlanmasında kullanılmaktadır.⁵² Oluşturulan yapı, güç kullanımı yönteminin, milliyetçilik esaslarıyla güvenlik kavramının oluşumuna aktarılmasını sağlamaktadır. Böylece güç kullanımı, askeri bakış açısında güvenlik

⁵¹ Donald Neff, *Warriors For Jerusalem*, Vermont: Amana Books, 1988, s. 116; John Cooley, *Green March, Black September*, London: Frank Cass, 1973, s. 161.

⁵² Orit Ichilov, Gavriel Salomon, Dan Inbar, "Citizenship Education in Israel-A Jewish Democratic State", Ed. Raphael Cohen-Almagor, *Israeli Institutions at The Crossroads*, New York: Routledge, 2005, s. 32.

anlamıyla eş anlamlı kabul edilecek bir hal almaktadır. Kavramsal anlamda ise güvenlik, Yahudi topraklarına sahip çıkmakla eş anlamlı konuma gelmektedir.

Tüm bu toplam dahilinde meydana getirilen mekanizma, sadece Yahudi toplumunun fiziksel güvenliğini değil, egemenlik sahasını da kontrol etmektedir. Yahudi milliyetçiliğinin taktik aşamada güvenlik, stratejik aşamada egemenlik üretmek üzere kurgulandığı tespiti yapılabilir. Yahudi toplumunun algılarının yöneldiği amaçlar ve beklentiler göz önüne alındığında, milliyetçilik ve güvenlik kavramlarını besleyen ilkeler ve beklentilerin birbirlerine paralel giden bazen de kesişen bir düzlem üzerinde hareket ettikleri tanımlı hale gelmektedir. Çatışma ortamının genel yaşamı yoğun olarak tehdit ettiği dönemlerde “milliyetçilik=güvenlik” denkleminde daha fazla söz etmek mümkündür. Öteki üzerinde üstünlük sağlama, bu sayede de kendisine yönelecek her türlü düşünce, eylem ve vasıtayı engelleme arayışı, öteki ile ilişkiyi belirleyen temel parametre olarak görülebilir. Takip edilen yöntem gereği de milliyetçiliğin güvenliği ele alış şeklinin, İsrail Devleti coğrafyasını düşman için geçilmez kılmakla sınırlı görmesi imkanı bulunmamaktadır.

Sonuç

Yahudi milliyetçiliği kurgusu dini, tarihi, siyasi ve konjonktürel bağlamda tanımlı algısal ve olgusal bir zeminden yola çıkarak, siyasi ve silahlı mücadele sonucu İsrail Devleti’ni bir Yahudi devleti (dünyadaki tüm Yahudilerin devleti) olarak kurmuştur. Devletin, dini olarak kategorize edilmesi ve siyonizmin Yahudi değerlerini yaşam sahası meselesiyle özdeşleştirilmesi, Yahudi milliyetçiliğinin temel değerlerinin devlet yapısına aktarılmasını kolaylaştırmıştır. Ayrıca kuruluşun sonradan yekpare bir Yahudi ulusundan söz edilememesi ve çatışmaların sürmesi, siyonizmin kurucu ideolojiden sonra devleti geliştirici ideoloji olarak da yön vermeye devam etmesini gerektirmiştir. Bu süreçte varlığın korunması, yani güvenlik politikası da bu çerçevede ele alınmıştır. Milliyetçilik, sadece güvenlik üretmekten sorumlu olmamış, elde edilen topraklara dünyanın her yerinden Yahudilerin gelmesini sağlamak için ümit ve beklentiler de üretmiştir. Dine dayalı güçlü bir alt yapısı olması, oluşturulan kurgunun istikrarını sağlamıştır. Böylece kendi dinamiklerini ötekinin etkisine kapatmıştır. Bu zemin, milliyetçiliğin başta güvenlik olmak üzere oluşturulan politikaları aynı yönde beslemesine de katkı vermiştir.

Müşterek bir geçmişe atıf üzerinden güvenliğin esaslarını belirlemek ve Yahudi karakterinde bir yaşam sahasını kabul edilebilir bulmak, ötekini ve konjonktürel gerçekleri algısal boyutta önemsememe anlayışını beraberinde getirmiştir. Böylece ötekinin ayrımı veya izolasyonu, Yahudilere göre gerçekçi güvenlik politikası olarak anlamlandırılmıştır. Çıkar birlikteliği üzerinden üretilen güvenliğe ise kendileri dışındakilere karşı duyulan güvensizlikle yaklaşmıştır. Ötekinin varlığının kabullenilmesi de güvenlik duygusu ile ters orantılı kabul edilmiştir. Oluşturulan bu kurgu, bir yandan Yahudi toplumunun kendini

ifadesi anlamına gelirken, diğerk taraftan da öteki tarafından da böyle anlaşıl-
mak istendiğine yönelik bir mesajı taşımıştır. Milliyetçiliğın bu yöndeki kurgu-
laması, bir yandan vurguladığı farklılık ve üstünlük yaklaşımıyla ötekinin düş-
manlık duygusunu beslemiş, diğerk yandan da Yahudiler için tehdit ve düşmanı
öteki ile eş anlamlı kılmıştır. Bu da, çatışma potansiyeli ile olmak ya da olma-
mak mücadelesine süreklilik kazandırmıştır. Çatışmanın sürekliliği kabulü de
güvenlik sorununun çözümünün güç kullanımı ekseninde kalmasına katkı sağ-
lamıştır.

Yahudi milliyetçiliğının oluşturduğu güvenlik anlayışı, fazlasıyla kendi
değerlerinden beslendiğinden, kendi dışındakilerin bulunduğu ortamın ortaya
koyduğu beklentilere mesafelidir. Kendisi ötekinin yaşam modelini benimse-
mediği, ötekine de kendi yaşam modelinde yer vermediği için kendi dünyasın-
da içe dönüktür. İçe dönüklüğün iz düşümü, daha fazla ötekileştirme ve ötekini
değersizleştirme şeklinde belirginleşmektedir. Bu duygu ortamının bir diğerk
yansıması da güvensizlik duygusu olmaktadır. Bunun anlamı; milliyetçiliğın
daha fazla güvenliği hedeflerken, endişe oranını arttırma olasılığıdır. Endişe ve
korkunun artması, güvenlik duygusunun ne pahasına olursa olsun tazelenmesi
ihtiyacını ortaya çıkarmakta, bu da güç kullanımı odaklı uygulamaların ön pla-
na çıkmasına neden olmaktadır. Güvenliğin güç kullanımına paralel olarak
izolasyonla sağlanması fikri, düşmanı uzakta tutmanın ötesinde, yarattığı içe
dönük duygu durumuyla İsrail toplumunu kendi düşünce dünyasına da hapset-
miştir. Bu düşünce dünyası, topluma karşı sadakati, sorumluluğu ve kendi için-
de yardımlaşmayı temel kabul etmiştir. Bu da milliyetçiliğın esaslarının bir
kısır döngü oluşturma kapasitesini muhafaza etmesini sağlarken, kendi dışında
kalanların mücadelenin hedefi olarak görülmesini kolaylaştırmıştır. Sonuçta da
Yahudi toplumunun güvenlik duygusunu milliyetçiliğın yönlendirmesine açık
hale getirmiştir. Bu yönlendirme kapsamına, Yahudi milliyetçiliğının güvenliği
kazanılması gereken bir durum olarak görüp, fedakarlığı esas alması da dahil
edilmelidir.

Yahudi düşünce yapısının milliyetçilik esaslarıyla yoğrulması, dünya
görüşünde algısallığın ağırlığının artmasını beraberinde getirmiştir. Bu durum,
güvenliğin anlamlandırılması ve politikanın belirlenmesi aşamasına da etki
etmiştir. Milliyetçiliğın kurguladığı ilkeleri sürdürme gücü, olgusallığın yöne-
tim ve toplum bilincine daha az etki etmesine neden olmuştur. Bunun sonucun-
da da “kavrayış-eylem-hedefe yönelik araç” ilişkisi bozulmamıştır. Yani “teh-
dit-savunma-güç kullanımı” hem bir ideolojik yaklaşım hem de doğal bir ne-
den-sonuç bağıntısı olmayı sürdürmüştür. Dinin etkisiyle ötekileştirmenin var-
lığının aşınmaya uğramaması, güvenli ortamın ötekinin yokluğuyla tanımlama-
ya devam edilmesine, hatta daha ileri aşamada ötekinin her türlü araç kullanıla-
rak uzaklaştırılmasını ve güvenlik olarak tanımlayan anlayışta bir değişim ol-
mamasını doğal bir sonuç olarak üretmiştir.

Bu toplam dahilinde Yahudi milliyetçiliğinin manevra alanının sadece Yahudi kimliğindeki bir toplumun diğer uluslar arasında etkin bir yer edinmesine yönelik kültürel anlayış olarak görülmesi imkanı bulunmamaktadır. Zira kendini vatanseverlik modeli değil, Yahudi toplumun her şart altında varlığını sağlamayı amaç edinen bir güvenlik politikası olarak konumlandırmaktadır. Ayrıca güvenliği olmazsa olmaz ilkelerle tanımlamaya çalışması, daha talepkar olmasına da yol açmaktadır.

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun 5 Şubat 2012'de kabine toplantısında "Böyle bir bölgede, hayatta kalmayı, güvenliği ve barışı garanti eden tek şeyin güç olduğunu" ve "Askeri, ekonomik ve sosyal olanaklarımızı geliştirmeye devam edeceğiz. Bu, barışın değerini kaybettiği durumda İsrail için barış ve savunmanın tek garantisi" şeklindeki ifadeleri⁵³ İsrail'in güç kullanımı güvenlik anlamında kullanma ilkesinde bir değişiklik olmadığını göstergesi olarak kullanılabilir. Buradan da kurgulanan revizyonist siyonizm ilkelerinin güvenlik politikasının esasını teşkil etmeye devam ettiği ve genel anlamda güç kullanımının güvenliği sağlama konusunda başka bir unsurla ikame edilemez unsuru olmayı sürdürdüğü sonunca varılabilir. Ortaya çıkan tablo, İsrail'in tarihin güç kullanımıyla yazıldığını savunan realizm çizgisinden gitmeye devam ettiğini, ayrıca barışa karşı güvenliği seçtiği gibi, eşitlikçi demokratik esaslara karşı da Yahudi milliyetçiliğini seçerek, "ötekileştirme → güç kullanımı → güvenlik" düzlemini bozmaya istekli olmadığını göstermektedir. Bu da güvenlik kavramının tek taraflı beklentiler üzerinden şekillenmeye devam etmesine işaret etmektedir.

Kaynakça

- Aronson Geoffrey, *Creating Facts: Palestinians and West Bank*, Washington D.C.: Institute for Palestine Studies, 1987.
- Aronson Geoffrey, *Israel, Palestinians and Intifada*, London: Kegan Paul International Ltd., 1990.
- Ben-Ami Shlomo, *Scars of War, Wounds of Peace: The Israeli-Arab Tragedy*, Oxford: Oxford University Press, 2006.
- Buzan Barry, *The European Security Order Recast*, London: Pinter Publishers, 1991.
- Carey Roger, "The Contemporary Nature of Security", *Issues of International Relations*, Ed. Trevor C. Salmon, New York: Routledge, 2000.
- Cattan Henry, *The Palestine Question*, New York: Croom Helm, 1988.
- Charles S. Liebman, "Jewish Ultra-Nationalism in Israel: Converging Strands", *Survey of Jewish Affairs*, Ed. William Frenkel, London: Associated University Press, 1985.
- Cohen Stuart A., *Israel and Its Army*, New York: Routledge, 2008.
- Cooley John, *Green March, Black September*, London: Frank Cass, 1973.

⁵³ "İsrail İçin Güç, Barışın Tek Garantisi", <http://www.trthaber.com/haber/dunya/israil-icin-guc-barisin-tek-garantisi-27229.html> E.T. 07.02.2012.

- Dedeoğlu Beril, *Uluslararası Güvenlik ve Strateji*, İstanbul: Derin Yayınları, 2003.
- Deutch Karl, *Nationalism and Its Alternatives*, New York: Knof, 1969.
- Edgar Andrew, *Habermas: The Key Concepts*, New York: Routledge, 2006.
- Gans Chaim, *A Just Zionism: On The Morality of The Jewish State*, New York: Oxford University Press, 2008.
- Gonzalez A., "'Participation' at WMEX-FM: Interventional Rhetoric of Ohio MexicanAmericans." *Western Journal of Speech Communucation*, No 4, LIII, Fall 1989.
- Goodbatt David, *Elements of Ancient Jewish Nationalism*, New York: Cambridge University Press, 2006.
- H. Eidheim, "When Ethnic Identity is a Social Stigma.", *Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organization of Culture Differance*, Ed. F.Barth, Boston: Brown and Company, 1969.
- Halloum Ribhi (Abu Firas), *Palestine Through Documents*, İstanbul: Yazır Matbaacılık, 1988.
- Heller Joseph, *The Birth of Israel 1945-1949: Ben Gurion and His Critics*, Gainesville: University of Florida Press, 2003.
- Herkommer Isabel, "Zionism", *The Brill Dictionary of Religion*, Leiden: Brill, 2006.
- Horowitz Dan, "The IDF: A Civilianized Military in A Partially Militarized Society", *Soldiers, Peasants and Bureaucrats*, Ed. R. Kolkowitz, A. Korbonski, London: Allen and Unwin, 1982.
- Ichilov Orit, Gavriel Salomon, Dan Inbar, "Citizenship Education in Israel-A Jewish Democratic State", Ed. Raphael Cohen-Almagor, *Israeli Institutions at The Crossroads*, New York: Routledge, 2005.
- Jansen G. H., *Zionism, Israel and Asian Nationalism*, Beirut.: The Institute For Palestine Studies Press, 1971.
- Jary D., J. Jary, 'Ethnicity', *The Harper Collins Dictionary of Sociology*, Ed. E. Ehrlich, New York: Harper Perennial, 1991.
- Kellas J. G., *The Politics of Nationalism and Ethnicity*, Hong Kong: MacMillan, 1991.
- Khoury Fred J., *The Arab-Israeli Dilemma*, Syracuse: Syracuse University Press, 1985.
- Kimmerling Baruch, "The Social Construction of Israel's National Security", *Democratis Societies and Their Armed Forces: Israel in Comparative Context*, Ed. Stuart A. Cohen, London: Frank Cass Publishers, 2000.
- Korey William, "Zion", *Encyclopedia of Judaica*, Ed. Fred Skolnik, Jerusalem: Keter Publishing House Ltd., 2007.
- Lesch Ann M., "Zionism: Attitudes and Policies", *Encyclopedia of The Palestines*, Ed. Philip Mattar, New York: Facts on File Inc., 2005.
- Lilienthal Alfred M., "İsrail'e Göçü Kışkırtan Siyonist Entrikalar", *Siyonizm ve Irkçılık*, Der. Türkaya Ataöv, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1982.
- Lorch Netanel, "Plan Dalet", *From Haven to Conquest*, Ed. Walid Khalidi, Washington: The Institute For Palestine Studies, 1987.
- Morris Benny, *Righteous Victims: A History of The Zionist-Arab Conflict 1881-1999*, New York: Alfred A. Knof, 1999.
- Neff Donald, *Warriors For Jerusalem*, Vermont: Amana Books, 1988.

Öksüz E., "Körfez Savaşı Sonrasında Kuzey Irak Meselesi ve Dış Politika Girdaplarımız", *Türk Dili ve Milli Bütünlüğümüz*, Açık Oturumlar Dizisi:12, İstanbul: Aydinlar Ocağı Yayını, 1991.

Özkırmı Umut, *Milliyetçilik Kuramları*, İstanbul: Sarmal Yayınevi, 1999.

Parlar Suat, *Ortadoğu: Vaad Edilmiş Topraklar*, İstanbul: Bibliotek Yayınları, 1997.

Perlmutter Amos, *Military and Politics in Israel*, London: Frank Cass, 1969.

Porat Dina, "Forging Zionist Identity Prior to 1948-Against Which Counter Identity", *Israeli and Palestinian Narratives of Conflict*, Ed. Robert I. Rotberg, Bloomington: Indiana University Press, 2006.

Reich Bernard, *Arab-Israeli Conflict and Conciliation: A Documentary History*, Connecticut: Praeger, 1995.

Sayigh Rosemary, *Palestinians: From Peasents to Revolutioners*, London: Zed, 1979.

Seliktar Ofira, *New Zionism and The Foreign Policy of Israel*, London: Croom Helm, 1986.

Shlaim Avi, *The Iron Wall: Israel and Arab World*, New York: W.W. Norton, 2001.

Smith A.D., *National Identity*, London: University of Nevada Press, 1991.

Tal David, *The War in Palestine 1948: Strategy and Diplomacy*, New York: Routledge, 2004.

Tal Israel, *National Security*, Çev. Martin Kett, Connecticut: Praeger, 2000.

<http://972mag.com>

<http://www.mfa.gov.il>